سیویلیکا - ناشر تخصصی مقالات کنفرانس ها و ژورنال ها گواهی ثبت مقاله در سیویلیکا CIVILICA.com

> عنوان مقاله: تاملی در سیر تحول القاب و عناوین فرمانده کل سپاه، درعصر ساسانی

محل انتشار: فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی, دوره 14, شماره 2 (سال: 1401)

ابوالفضل محمد کریمی – دانشجوی دکتری تاریخ ایران قبل از اسلام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران

جواد هروی - عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران

ميرزا محمد حسنى - استاديار گروه تاريخ، دانشگاه آزاد اسلامى واحد شاهرود

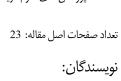
خلاصه مقاله:

از جمله مناصب درجه اول در دربار شاهنشاهی ساسانی، فرمانده کل سپاه بود. فرمانده کل سپاه توسط پادشاه انتخاب، و اغلب یکی از اعضای خاندان های اشرافی بود. به عقیده برخی از پژوهشگران تا پیش از سلطنت خسرو انوشیروان، فرمانده کل سپاه برعهده ایران سپاهبذ بود، و پس از اصلاحات نظامی خسرو اول این عنوان منسوخ و چهار سپهبد جایگزین آن شد. این در حالی است که این باور مغایر با برخی گزارش های برجای مانده از متون تاریخی و شواهد باستان شناختی است. از این روی در مقاله حاضر کوشش شده با رویکردی توصیفی و تحلیلی، و بهره گیری از منابع تاریخی و باستانشناختی، القاب و عناوین فرمانده کل سپاه در ادوار مختلف عصر ساسانی مورد بررسی قرار گیرد. یافته های این پژوهش بیانگر این است که، عنوان ایران سپاهبذ در دوره ی نخستین و میانی شاهنشاهی ساسانی مرسوم نبوده، و به نظر می رسد در سال های نخستین، هزاربد و در دوره میانی ارتشتاران سالار، لقب فرمانده کل سپاه بوده است. همچنین در سال های پایانی شاهنشاهی ساسانی و با انجام اصلاحات نظامی توسط خسرو انوشیروان، لقب ارتشتاران سالار منسوخ و به جای آن چهار سپاهبد با لقب ایران-سپاهبذ جایگزین شد. علاوه بر این خواهیم دید که، قدرت ایران سپاهبذها پس از اصلاحات خسرو اول، نه تنها کاهش نیافت بلکه به دلیل برخورداری از اختیارات کشوری و لشگری افزایش هم یافت.

> كلمات كليدى: واژگان كليدى: ايرانسپاهبذ, ارتشتارانسالار, هزاربد, خسرو انوشيروان, ساسانيان

> > لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

https://civilica.com/doc/1600012

Science

